

**SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT ŞİDDETİ PREVELANSININ
BELİRLENMESİ**

Yadigar POLAT¹
N. Nesrin İPEKÇİ²
Gülistan YURDAGÜL³
Melek ÖZTÜRK⁴
Sümeyya TATLI⁵
Mustafa YAVUZEKİNCİ⁶

ÖZET

Şiddet geçmişten günümüze, dünyada var olan bir olgu olmasına rağmen içinde bulunduğumuz yüzyıla kadar ciddi bir sorun olarak algılanmamıştır. Günümüzde de en önemli sosyal sorunlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Flört şiddetinin çoğunlukla gençlik döneminde yaşanmış olması, bireylerin yetişkin dönemde göstereceği şiddetin en belirleyicisi olabildiğinden önemli bir sağlık sorunu olarak ele alınmalıdır. Bu çalışma Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin flört şiddeti konusundaki görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla betimleyici olarak yapılmıştır. Evrenini Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda okuyan öğrenciler, örneklemini ise ankete gönüllü olarak katılan 605 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler SPSS (Statistical Package for Social Science) for Windows 20.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizlerde tanımlayıcı istatistikler ve Ki kare analizi kullanılmıştır. $p < 0,05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir. Katılımcıların %76.5'i kadın, %23.5'i erkek öğrenci ve %50.2'si 2. sınıfta, %49.2'si 1.sınıfta okumaktadır. Öğrencilerin flörte başlama yaşı ortalama 16.58 ve standart sapması 2.62'dir. Ki kare analizinde minimum teorik değer 0.24 yani 5'den küçük olduğundan Fisher Kesin Ki Kare Analizi sonuçları kullanılmıştır. $P=0.000$ olduğundan cinsiyet arasında anlamlı fark vardır. Siz çocukken anne veya babanız size ya da kardeşinize azarlama tokat atma vurma ve bazı özgürlüklerinizi kısıtlama gibi davranışlar uyguladılar mı? Sorusuna verilen cevaplarda cinsiyet arasında anlamlı fark vardır. $P=0.001$

Anahtar kelimeler: Şiddet, Aile içi şiddet, Flört ilişkisinde şiddet, Fiziksel şiddet

¹Yrd.Doç.Dr., yadigarpolat@kilis.edu.tr

² Öğr.Gör., nesrinipekci@kilis.edu.tr

³ Öğr.Gör., gyurdagul@kilis.edu.tr

⁴ Öğr.Gör., melekozturk@kilis.edu.tr

⁵ Öğr.Gör., sumeyyatatli@kilis.edu.tr

⁶ Öğr.Gör., m.yavuzekinci@kilis.edu.tr

**DETERMINING THE PREVALENCE OF DATING VIOLENCE
AMONG THE STUDENTS OF VOCATIONAL HIGHER SCHOOL
OF HEALTH SERVICES**

ABSTRACT

Violence, although it is a phenomenon that exists in the world from past to present in our century it has not detected as a serious problem until today. That is one of the most significant social problems at present. Flirting violence is often experienced during the period of youth, and must be considered as a major health problem as being the determinant of the severity of adult individuals. This descriptive study was built among Kilis 7 Aralık University Health Services Vocational School students in order to reveal their views on dating violence. The universe of the study is Kilis 7 Aralık University Health Services Vocational School students and the sample group is of 605 volunteer students to take part in the survey. SPSS for Windows 20.0 package program was used for evaluating the data. Descriptive statistics and chi-square analysis was used for statistical analysis. $p < 0,05$ is considered significant. 76.5% of participants were female and 23.5% were male and 50.2% of 2nd grade students while 49.2% were freshmen. The average age of the students begin to flirt is 16:58 and standard deviation is 2.62. Fisher Exact Chi-square results were used as the minimum theoretical value is 0:24 that is less than 5. There is a significant difference between the genders as $P = 0.000$. There is a significant difference between the answers of two genders given to the question "Did your mother or father slap, scold or hit you or your brother, or did they show some behaviors such as some restrictions on your freedom? $P = 0.001$. **Key words:** Violence, Domestic Violence, Dating Violence, Physical Abuse, Emotional Abuse, Sexual Abuse

Giriş

Dinamik bir değişim süreci olarak adlandırabileceğimiz Adölesan ve gençlik, kimliğin oturmaya başladığı dönemler olması nedeniyle büyük önem taşıırken riskli davranışlara yatkınlık açısından da önemle üzerinde durulması gereken bir süreçtir. Kişi bu dönemde fiziksel değişimin yanında bilişsel olarak da farklılaşmaktadır. Adölesan ve gençlik döneminde duygusal ilişkiler daha net bir biçimde yaşanmaya başlanmaktadır (Aslan vd, 2008).

Şiddet insan yaşamının her alanında görülebilen ve dünyada giderek artan önemli bir halk sağlığı sorunudur (Güler vd, 2005). Şiddet kavramı sertlik, sert ve katı davranış, kaba kuvvet kullanma olarak tanımlanır (Ünsal, 1996).

Fransızca' da şiddet (violence) bir kişiye güç veya baskı uygulayarak; istediği bir şeyi yapmak ya da yaptırmak şeklinde tanımlanıyor. Burada şiddet uygulama eylemleri, zorlama, saldırı, kaba kuvvet, bedensel ya da psikolojik acı çektirme ya da işkence, vurma ve yaralama olarak yer almaktadır (Kocacık, s.2). Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddeti, "fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz

kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” durumu olarak tanımlamaktadır (Güler vd, 2005).

Şiddet, bireyi fiziksel, duygusal ve sosyal yönden ciddi şekilde etkilemektedir. Şiddete maruz kalan bireylerde fiziksel yaralanmalar, bilinç kaybı, ilaç ve alkol kullanımı, depresyon, kabus görme, güvensizlik, uykusuzluk, intihar girişimleri, sosyal izolasyon, komplike baş ağrıları gibi bozuklukların yüksek oranda görüldüğü ve bu bireylerin benlik saygısının daha düşük olduğu bildirilmektedir (Güler vd, 2005).

Her yıl dünyada 1,6 milyon kişi şiddet nedeniyle yaşamını yitirmektedir. 15- 44 yaş ölümlerinde şiddet önde gelen nedenlerdendir. Şiddet, sadece yetişkin çiftler arasında yaşanan bir problem değildir. Ergenlerde ve genç yetişkinlerde aile içi şiddete maruz kalma prevalansı %15-42 arasında değişmektedir (Hatipoğlu, 2010).

Şiddetin birçok türü mevcuttur. Bunlardan bir tanesi de flört şiddetidir. Flört şiddeti, şiddetin kişilerarası türlerinden biri olup, çiftlerin flört sırasında birbirlerine sözel, cinsel, duygusal ve fiziksel şiddet ya da şiddet içeren davranışlar uygulaması ve sosyal kısıtlamalar getirmesidir (Aslan vd, 2008).

Gençler için flört, yetişkinliğe ulaşmanın önemli safhalarından biridir (Hatipoğlu, 2010, s. 2). Ne yazık ki bu safhada pek çoğu, kendilerini flört ilişkilerinde saldırgan ve kurban rolleri içinde şiddet yaşarken bulmaktadır (Wekerle ve Wolfe, 1999). Makepeace tarafından yapılan çalışmalar sonuçları göstermiştir ki flört şiddeti genelde ergenleri ve gençleri etkilemektedir. Bu etkilerden bazıları madde kullanımı, yeme ve uyku bozuklukları, riskli cinsel davranışlar, istenmeyen hamilelik, korku, anksiyete, travma, intihar, cinayet, sosyal izolasyon, utanma, suçluluk ve öfke şeklinde olabilmektedir (Makepeace, 1981; Makepeace, 1987; Makepeace, 1983).

Adölesan dönem yetişme çağında vücutta birçok biyolojik değişimin gerçekleştiği ve bu değişimlere bağlı olarak benlik kavramının geliştiği dönemdir. Bu dönemde akranlar veya erişkinlerden kaynaklanan şiddete maruz kalma durumu ergenin benlik algısını bozabilir ve ilişkilerinde güven kaybına, güç ve kontrol sahibi olduğuna dair inancının sarsılmasına neden olabilir (Ackarda ve Neumark-Sztainerb, 2002).

Adölesan ve gençler arasında görülen flört şiddeti, nedenleri, yaşanma şekilleri ve sonuçları açısından değerlendirildiğinde diğer şiddet türlerinden farklılaşmaktadır. Bunun bir nedeni, bu grubun yaşamsal değerlerinin yeni oluşuyor olması nedeni ile yaşadıkları şiddetin farkında olmamaları olabilir. Bir diğeri, yaşadıkları şiddetle nasıl başa çıkacaklarının bilincinde olmamaları, ilişki içinde oldukları kişiye sevgilerinden dolayı yaşadıkları şiddeti göremiyor olabilmelerinden kaynaklanıyor olabilir.

Uygulanan ve maruz kalınan şiddet davranışları, ileriki yıllarda, yetişkin dönemlerinde yaşanan uzun ömürlü ve kalıcı ilişkilerinde alışkanlık olması ve normal kabul edilmesi büyük bir tehlike oluşturacaktır (Schiff ve Zeira, 2005).

Flört şiddetinin fiziksel, psikolojik ve sosyal sonuçları, bu dönemde yaşanan şiddetin daha sonraki ilişkileri de etkileyeceği düşünüldüğünde bu konunun derinlemesine ele alınması gerektiği, flört şiddetinin önlenmesi ve

ortadan kaldırılması için çaba sarf edilmesi gerektiği sonucunu ortaya koymaktadır. Bu da ancak bilinçlendirme ile mümkün olabilecektir. Ülkemizde flört şiddeti konusunda yapılan bilimsel çalışmalar ve faaliyetler sınırlı sayıdadır. Şiddet kavramı içinde flört şiddeti kavramına daha çok yer verilmesi, kişilerin küçük yaşlardan itibaren bu konuya karşı duyarlı olarak yetiştirilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Geçtiğimiz yirmi yıl boyunca, ilişkilerde flört şiddeti akademik ve politik toplumlar için giderek artan bir endişe ve konu haline gelmiştir (Angela, 2004)

Bu çalışma Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencileri başta olmak üzere öğrencilerin flört şiddetine maruz kalma durumlarının araştırılması, flört şiddeti konusundaki görüşlerin ortaya çıkarılması ve aydın bireyler yetiştirmeyi hedefleyen üniversitelerde öğrencilerin flört şiddetinden korunmaları için gerekli bilgilendirme ve farkındalığın ortaya konulması açısından önemli olacaktır.

Araştırma Bulguları

Katılımcıların %76.5'i kadın, %23.5'i erkek öğrenci ve %50.2'si 2. sınıfta, %49.2'si 1.sınıfta okumaktadır. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin %71.4'ü 18-20 yaş aralığında, %63.6'sı meslek lisesi mezunu, %36.7'sinin babası ilkokul mezunu, %42.4'ünün annesi ilkokul mezunu, %87.9'unun çekirdek aile yapısına sahip, %89.8'inin çalışmadığı, %30.2'sinin ilk ve acil yardım programında okuduğu, %97.0'mın bekar olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin bazı alışkanlıkları kullanma durumları incelendiğinde; %13.4'ünün alkollü bir içeceği sadece denemiş olduğu; %58.7'sinin hiç sigara içmediği; %98.3'ünün bağımlılık yapan maddeleri hiç içmediği; %0.2'sinin halen bağımlılık yapan madde kullandığı tespit edilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin Flört İlişkilerine Göre Dağılımları

Daha önceden flört ilişkiniz oldu mu?	f	%
Evet	374	74.2
Hayır	130	25.8
Toplam	504	100.0
Hayır, ise nedenleri?		
Ailemden çekindiğim için	2	2.0
Toplumdan, çevremden çekindiğim için	3	3.0
Ben istemediğim için	94	95.0
Toplam	99	100.0
İlk flört ilişkiniz kaç yaşında oldu?		
5-13 yaş	35	9.3
14 yaş	26	6.9
15 yaş	37	9.7
16 yaş	67	17.7
17 yaş	65	17.2
18 yaş	76	20.1
19 yaş	33	8.7
20 yaş	29	7.7
21-25 yaş	10	2.7
Toplam	378	100.0
Şu anda birlikte olduğunuz biri var mı?		
Evet	233	39.4
Hayır	358	60.6
Toplam	591	100.0

Daha önceden flört ilişkisi olup olmama durumları değerlendirildiğinde; öğrencilerin %74.2'sinin ilişkisi olduğu, %25.8'inin ilişkisinin olmadığı; ilişkisi olmayanların ise %95'inin kendi istemediği için flört ilişkisi yaşamadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin ilk flört yaşlarını incelediğimizde; çoğunlukla 18 yaş (%20.1) ve az bir oranla da (%2.7) 21-25 yaş arası olduğu ve şu anda %60.6'sının flört ilişkisi (n:591) olduğu saptanmıştır.

Tablo 2. Öğrencilerin Flört İlişkilerinde Şiddete Maruz Kalma ve Tartışma Yaşama Durumları

İlişkinizde şiddete maruz kaldınız mı?	F	%
Evet	24	5.6
Hayır	401	94.4
Toplam	425	100.0
İlişkinizde şiddete başvurduğunuz mu?		
Evet	25	5.9
Hayır	397	94.1
Toplam	422	100.0
En sık Tartışma Nedeniniz		
Kıskançlık	222	55.5
İstediği şekilde davranmamak	44	11.0
Ekonomik nedenler	4	1.0
Cinsel isteklere cevap vermemek	7	1.8
İstemediği şekilde giyinmek	1	0.3
İstemediği şeyleri yapmak ya da istemediği şekilde davranmak	35	8.8
İki veya daha fazla nedenlerden tartışma yaşayanlar	87	21.6
Tartışmalarınız nasıl başlar?		
Genellikle ben başlatırım	232	58
Genellikle önce o başlatır	160	40
Duruma göre değişir	8	2
Toplam	400	100.0
Fiziksel şiddete dönüşen bir tartışma deneyimi yaşadığınız, tartışma nasıl başlamıştı?		
Benim söylenmeme, isteklerime ve kızgınlığıma karşılık bana vurur	19	25
Başka bir şeye kızdığı için acısını benden çıkarır.	23	30.4
İstediği şekilde davranmadığım için bana vurur	8	10.5
İstemediği şeyleri yaptığım ya da istemediği şekilde davranmadığım için bana vurur	20	26.3
Durup dururken bir bahane uydurarak bana vurur	1	1.3
Hepsi	5	6.5
Toplam	76	100.0

Katılımcıların %94.4'ü ilişkisinde şiddete maruz kalmadığını; %94.1'i ilişkisinde şiddete başvurmadığını; %55.5'i kıskançlığın en sık tartışma sebebi olduğunu; %58'i tartışmayı genellikle kendisinin başlattığını; %30.4'ü fiziksel

şiddete dönüşen tartışma yaşandığında partnerinin davranışını “Başka bir şeye kızdığı için acısını benden çıkarır” ;%26.3’ü “İstemediği şeyleri yaptığım ya da istemediği şekilde davranmadığım için bana vurur” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrenciler flört ilişkisinde; şiddet ve taciz sonucu yaralanma ve tıbbi yardım alma durumları incelendiğinde; %96.8’i şiddet ve taciz sonucunda yaralanmadığını, %3.2’si ise yaralandığını; yaralananların %35.8’i vücudunda morlukların oluştuğunu, %14.3’ü sıyrıkların, ısırık izlerinin ve çıkık, kırık, çatlak olduğunu; %78.5’i şiddet sonucunda tıbbi yardım almadığını, %21.4’ünün tıbbi yardım aldığını ifade etmiştir. Şiddete maruz kalanların %85.7’sinin hastanede yatmadığı (n:12), %14.3’ünün hastanede yattığı(n:2); %27.3’ünün ise baygınlık geçirdiği; %92.8’inin cinsel yolla bulaşan hastalığa yakalanmadığı, %7.2’sinin ise cinsel yolla bulaşan hastalığa yakalandığı (n:14) saptanmıştır (Tablo 3).

Tablo 3: Öğrencilerin Flört İlişkisinde; Şiddet-Taciz Sonucu Yaralanma ve Tıbbi Yardım Alma Durumu

Şiddet ve taciz sonucu yaralanma durumu	f	%
Evet	14	3.2
Hayır	427	96.8
Toplam	441	100.0
Ne tür yaralanma		
Morluklar oluşması	5	35.8
Sıyrıklar	2	14.3
Isırık izleri	2	14.3
Burkulma	1	7.1
Kulak zarında hasar, duyma sorunları	1	7.1
Çıkık, kırık, çatlak	2	14.3
Ruhsal Sinir Bozukluğu	1	7.1
Tıbbi yardım alma		
Evet	3	21.4
Hayır	11	78.5
Yaralanma sonucu hastanede yatma		
Evet	2	14.3
Hayır	12	85.7
Toplam	14	100.0
Baygınlık geçirme		
Evet	3	27.3
Hayır	8	72.7
Toplam	11	100
Cinsel yolla bulaşan hastalığınız var mı?		
Evet	1	7.2
Hayır	13	92.8
Toplam	14	100.0

Öğrenciler flört ilişkilerinde yaşadıkları şiddeti çoğunlukla arkadaşlarıyla (%57.1) paylaştığını, %28.5'i ise yaşadıklarını hiç kimseye söyleyemediğini; %100'ünün şiddete uğradıktan sonra hiçbir adli makama başvurmadığını (n:14); %56.5'i yaşadıklarını doktora anlatabileceğini söylerken, %24.6'sı bu konuda kararsızlık yaşadığını; flört ilişkisinde yaşadığı şiddet, kavga gibi konuları anlatabileceği kişinin kadın yada erkek olmasının önemli olmadığını (%57.0)(n:430); %47.8'i küçükken anne ve babası tarafından şiddet uygulanmadığını, %40.1'i ise şiddete maruz kaldığını ifade etmiştir.

“İlk Flört ilişkinizi kaç yaşında yaşadınız” sorusuna kızlar 5-15 yaş aralığında, erkekler ise 8-23 yaş aralığında değişen cevaplar vermişlerdir. En yüksek oran kızlarda %23.5 oranı ile 18 yaşında ve erkeklerde % 14.6 oranı ile 16 yaşında başladıkları şeklindedir. Flörte başlama yaşı ise ortalama 16.58 ve standart sapması 2.62'dir. Ki kare analizinde minimum teorik değer 0.24 yani 5'den küçük olduğundan Fisher Kesin Ki Kare Analizi sonuçları kullanılmıştır. p=0.000 olduğundan cinsiyet arasında anlamlı fark vardır.

Tartışmalarınız genellikle nasıl başlar? Sorusuna erkekler %41,8 ve kızlar %63,2 oranında genellikle önce ben başlatırım yanıtını vermişlerdir. Ki kare analizinde minimum teorik değer 1.96 yani 5'den küçük olduğundan Fisher Kesin Ki Kare Analizi sonuçları kullanılmıştır. p=0.000 olduğundan Cinsiyet arasında anlamlı fark vardır.

Tablo 4: Flört İlişkisinde Tartışmaya Başlama Nedeni ile Cinsiyet Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Cinsiyet	Tartışmalarınız genellikle nasıl başlar?			Toplam	
	Genellikle önce ben başlatırım	Genellikle önce o başlatır	Duruma göre değişir		
Erkek	Frekans	41	56	1	98
	% Oran	41.8	57.2	1.0	%100
Kız	Frekans	191	104	7	302
	% Oran	63.2	34.4	2.3	%100
TOPLAM	Frekans	232	160	8	400
	% Oran	58.0	40.0	2.0	%100

p=0.000

Tablo 5: Çocukluk Çağında Anne Babanın Tutumu ile Cinsiyet Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Cinsiyet	Siz çocukken anne veya babanız size ya da kardeşinize azarlama tokat atma vurma ve bazı özgürlüklerinizi kısıtlama gibi davranışlar uyguladılar mı?			Toplam	
	Evet	Hayır	Hatırlamıyorum		
Erkek	Frekans	56	39	21	116
	% Oran	48.3	33.6	18.1	%100
Kız	Frekans	157	215	43	415
	% Oran	37.8	51.8	10.4	%100
Toplam	Frekans	213	254	64	531
	% Oran	40.1	47.8	12.1	%100

p=0.001

Siz çocukken anne veya babanız size ya da kardeşinize azarlama tokat atma vurma ve bazı özgürlüklerinizi kısıtlama gibi davranışlar uyguladılar mı? Sorusuna verilen cevaplarda cinsiyet arasında anlamlı fark vardır. P=0.001

Fiziksel şiddete dönüşen bir tartışma deneyimi yaşadığınız tartışma nasıl başlamıştı? Sorusuna 29 erkek ve 47 kız cevap vermiştir. 11 erkek benim söylenmeme, isteklerime ve kızgınlığıma karşılık bana vurur cevabını vermiştir ve oranı %37.9'dur. %27.6 ikinci sırada başka bir şeye kızdığı için acısını benden çıkarır yer almaktadır. 16 kız istemediği şeyleri yaptığım yada istemediği şekilde davrandığım için bana vurur cevabını vermiştir ve oranı %34'tür. %31.9 ikinci sırada başka bir şeye kızdığı için acısını benden çıkarır yer almaktadır. Üçüncü sırada ise erkeklerde %10.3 kızlarda %10.6 oranında istediği şekilde davranmadığım için bana vurur yanıtı yer almaktadır. Anlamlı fark yoktur (p<0.05).

Şu andaki veya geçmişteki flört ilişkinizde hiç şiddet ya da taciz sonucu yaralandınız mı? Sorusuna erkeklerin % 96.3'ü, kızların % 97'si hayır cevabını vermiştir. 4 erkek 10 kız evet cevabını vermiştir. Anlamlı fark yoktur (p>0.05).

Evet cevabını veren 14 öğrencinin yaralandığınız hangi tür yaralanmalardı?, Yaralarınız için tıbbi yardım almanız gerekti mi?, Hastanede yatmak zorunda kaldınız mı?, Bilincinizi kaybettiniz mi? Karşı cinsiyetle bir araya gelmekten korktunuz mu?, Şiddet niteliğinde davranışları ondan ayrıldıktan sonra da devam etti mi?, Başınıza geleni kime anlattınız? , Adli makama başvurduunuz mu?, Doktorlar size yaşadıklarınız hakkında sorular sorsa cevap verir miydiniz? Sorularına verilen cevaplarla cinsiyet arasında anlamlı fark yoktur.(p>0.05).

Tablo 6: Flört İlişkilerinde Yaşanan Şiddette Bireylerin Konuşabildikleri Kişiler İle Cinsiyet Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Cinsiyet		Flört ilişkinizde şiddet, geçimsizlik veya kavgalar gibi konuları konuşabileceğiniz görevli kişi;			Toplam
		Erkek olmalı	Kadın olmalı	Cinsiyeti fark etmez	
Erkek	Frekans	12	16	74	102
	% Oran	11.8	15.7	72.5	%100
Kız	Frekans	17	140	171	328
	% Oran	5.2	42.7	52.1	%100
Toplam	Frekans	29	156	245	430
	% Oran	6.7	36.3	57.0	%100

p=0.000

Flört ilişkinizde şiddet, geçimsizlik veya kavgalar gibi konuları konuşacağımız görevli kişi ile cinsiyet arasında anlamlı fark vardır.

Tablo 7: Flört İlişkilerinde Tartışmayı Başlatan Kişi İle Cinsiyet Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Cinsiyet		Tartışmalarınız genellikle nasıl başlar?			Toplam
		Genellikle önce ben başlatırım	Genellikle önce o başlatır	Duruma göre değişir	
Erkek	Frekans	41	58	1	100
	% Oran	41.0	58.0	1.0	%100
Kız	Frekans	191	102	7	300
	% Oran	63.7	34.0	2.3	%100
Toplam	Frekans	232	160	8	400
	% Oran	58.0	40.0	2.0	%100

p=0.000

Flört ilişkinizde tartışmayı başlatan ile cinsiyet arasında anlamlı fark vardır.

Tablo 8: Flört İlişkisinde Şiddette Maruz Kalma ile Cinsiyet Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Cinsiyet		İlişkinizde Şiddete Maruz Kaldınız mı?		Toplam
		Evet	Hayır	
Erkek	Frekans	10	92	102
	% Oran	9.8	90.2	%100
Kız	Frekans	14	309	323
	% Oran	4.3	95.7	%100
Toplam	Frekans	24	401	425
	% Oran	5.6	94.4	%100

p=0.037

Flört ilişkisinde şiddete maruz kalma ile cinsiyet arasında anlamlı fark vardır. Ancak flört ilişkisinde şiddete başvurma durumu ile cinsiyet arasında anlamlı fark yoktur.

Tablo 9: Flört İlişkilerinde Bireylerin Partnerlerinden Şiddet Görme ya da Partnerlerine Şiddet Uygulama Durumlarının Değerlendirilmesi

	<u>Partneriniz Size Uyguladı mı?</u>				<u>Siz Partnerinize Uyguladınız mı?</u>			
	<u>Önceki İlişkilerde</u>		<u>Şimdiki İlişkinizde</u>		<u>Önceki İlişkilerde</u>		<u>Şimdiki İlişkinizde</u>	
E: Evet, H: Hayır	E	H	E	H	E	H	E	H
1.Acıtmak amacıyla saç çekmek	n 41	28	21	22	33	26	25	22
	% 12.7	87.3	8.6	91.4	11.2	88.8	10.2	89.8
2.Acıtmak amacıyla çimdiklemek	n 57	26	43	19	52	24	49	19
	% 17.8	82.2	17.7	81.9	17.8	82.2	19.9	80.1
3.Tırmalamak	n 18	30	7	23	18	27	11	23
	% 5.6	94.4	2.9	97.1	6.1	93.9	4.5	95.5
4.Tokat atmak,	n 24	29	16	22	31	26	24	22
	% 7.6	92.4	6.6	93.4	10.6	89.4	9.8	90.2
5.Kolunu, parmaklarını bükme	n 38	28	27	21	31	26	24	22
	% 11.9	88.1	11.1	88.9	10.7	89.3	9.7	90.3
6.İtip kakmak	n 17	30	10	23	17	27	10	23
	% 5.3	94.7	4.1	95.9	5.8	94.2	4.0	96.0
7.Duvara çarptırmak	n 9	31	5	23	6	28	7	24
	% 2.8	97.2	2.1	97.8	2.0	98.7	2.8	97.2
8.Tekmelemek	n 14	30	5	23	7	28	8	23
	% 14.7	85.3	18.7	81.3	25.7	74.3	35.3	64.7

	%	4.4	95.	2.1	97.	2.4	97.	3.2	96.
			6		9		6		8
9. Isırmak	n	31	28	19	22	19	27	21	22
			9		4		3		3
	%	9.7	90.	7.8	92.	6.5	93.	8.6	91.
			3		2		5		4
10.Boğmaya çalışmak	n	9	31	4	23	7	28	10	23
			0		9		6		7
	%	2.8	97.	1.6	98.	2.4	97.	4.0	96.
			2		4		6		0
11.Üzerine cisim fırlatmak	n	22	29	8	23	27	26	18	22
			8		6		6		8
	%	6.9	93.	3.3	96.	9.2	90.	7.3	92.
			1		7		8		7
12.Cisimlerle vurmak	n	17	30	8	23	19	27	11	23
			2		5		4		6
	%	5.3	94.	3.3	96.	6.5	93.	4.5	95.
			7		7		5		5
13.Vücudunu sıcak cisim ya da sıvılarla yakmak	n	6	31	5	23	7	28	5	24
			5		8		5		1
	%	1.9	98.	2.1	97.	2.4	97.	2.0	98.
			1		9		6		0
14.Odadan, evden, arabadan atmak, inmeye zorlamak	n	11	30	5	23	10	28	10	23
			9		8		3		7
	%	3.4	96.	2.1	97.	3.4	96.	4.0	96.
			6		9		6		0
15.Alay etmek	n	35	28	15	22	25	26	22	22
			4		6		5		5
	%	11.	89.	6.2	93.	8.6	91.	8.9	91.
			0		8		4		1
16.Küçümsemek	n	28	29	8	23	10	28	7	24
			2		5		1		1
	%	8.8	91.	3.3	96.	3.4	96.	2.8	97.
			3		7		6		2
17.Aşağılamak	n	17	30	9	23	10	28	7	24
			2		4		1		1
	%	5.3	94.	3.7	96.	3.4	96.	2.8	97.
			7		3		6		2
18.Azarlamak	n	73	24	45	19	65	22	46	20
			7		7		7		1
	%	22.	77.	18.	81.	22.	77.	18.	81.
			8		2		3		7
19.İstemediğiniz halde lakap/İsim takmak	n	39	28	26	21	27	26	23	22
			1		6		5		3

	%	12.2	87.8	10.7	89.3	9.2	90.8	9.3	90.7
20.Kendinizi kötü hissetmenizi sağlayacak kasti davranışlar yapmak	n	55	26	23	22	24	26	16	23
21.Başkalarının, arkadaşlarınızın yanında küçük düşürücü söz ve davranışlarda bulunmak	%	17.2	82.8	9.5	90.5	8.2	91.8	6.5	93.5
22.Hakaret etmek	n	25	29	10	23	8	28	5	24
	%	7.8	92.2	4.1	95.9	2.7	97.3	2.0	98.0
23.Dövmekle tehdit etmek	n	35	28	19	22	24	26	19	22
	%	10.9	89.1	7.8	92.2	8.2	91.8	7.7	92.3
24.Bıçak, silah ile korkutmak	n	15	30	9	23	7	28	6	24
	%	4.7	95.3	3.7	96.3	2.4	97.6	2.4	97.6
	n	9	31	4	23	6	28	1	24
	%	2.8	97.1	1.7	98.3	2.1	97.9	0.4	99.6

Tablo 9 un devamı: Flört İlişkilerinde Bireylerin Partnerlerinden Şiddet Görme ya da Partnerlerine Şiddet Uygulama Durumlarının Değerlendirilmesi

25.Önem verdiği birine zarar vereceğini söyleyerek tehdit etmek	n	11	30	4	23	3	28	1	24
	%	3.4	96.8	1.7	98.3	1.0	99.0	0.4	99.6
26.Arkadaşlarınızla görüşmenizi engellemek	n	75	24	42	19	39	25	31	21
	%	23.6	76.4	17.8	82.2	13.5	86.5	12.7	87.3
27.Bıçak, silah ile korkutmak	n	4	31	4	23	5	28	2	24
	%	1.3	98.7	1.7	98.3	1.7	98.3	0.8	99.2
28.Kendini ifade etmeyi engellemek	n	29	29	10	23	14	27	10	23
	%	9.1	90.9	4.1	95.9	4.8	95.2	4.0	96.0

29.Önemli kararlarda fikir almamak	n	44	27	19	22	28	26	14	23
	%	13.	86.	7.9	92.	9.7	90.	5.6	94.
		9	1		1		3		4
30. Sesini yükselterek konuşmak	n	11	20	80	16	96	19	77	17
	%	35.	64.	32.	67.	33.	66.	30.	69.
		3	6	9	3	2	3	9	2
31.Bağırarak	n	10	21	69	17	89	19	68	18
	%	33.	66.	28.	71.	31.	69.	27.	72.
		5	2	4	4	0	8	4	0
32.Sürekli nerede olduğunuzu ve ne yaptığınızı bilmek istemek	n	14	17	11	12	10	18	11	13
	%	45.	54.	48.	51.	37.	62.	45.	54.
		5	5	6	4	3	7	6	4
33.Kendi cinsiyetinden başka biriyle (erkek/kızla) konuştuğunda sinirlenmek	n	13	17	11	13	10	17	10	14
	%	43.	56.	46.	53.	37.	62.	42.	57.
		7	9	5	0	8	9	5	4
34.Aşırı derecede kıskanmak	n	13	18	95	15	92	19	92	15
	%	42.	57.	38.	61.	31.	68.	36.	63.
		6	4	8	2	9	1	9	1
35.Sadakatsizlikle suçlamak	n	54	26	14	22	33	25	13	23
	%	16.	83.	5.8	94.	11.	88.	5.3	94.
		9	1		2	4	6		7
36.Aldatmak	n	53	26	11	23	18	27	14	23
	%	16.	83.	4.5	95.	6.2	93.	5.7	94.
		7	3		5		8		3

Tablo 9 incelendiğinde flört yaşamış olan öğrencilerin, partnerlerinden gördükleri ve partnerlerine uyguladıkları şiddet davranışları genellikle aynıdır ve öğrencilerin yüksek oranda şiddet gördükleri ve şiddet uyguladıkları konular sırasıyla; 'sürekli nerede olduğunu ve ne yaptığını bilmek isteme', kendi cinsiyetinden başka biriyle konuştuğunda sinirlenme', 'aşırı derecede kıskanma', 'sesini yükselterek konuşma' ve 'bağırarak' gibi eylemler olduğu tespit edilmiştir.

Tartışma

Araştırmanın yapıldığı öğrenci grubu geleceğin sağlık çalışanları olması sebebiyle, toplumda diğer bireylere de rol model olma özellikleri bulunmaktadır. Öğrencilerin şiddet konusunda bilgilendirilmesi, şiddet algısının kazandırılması; hizmet verecekleri kişilerin de aynı olaylar karşısında alacakları tavır ve

davranışları olumlu yönde şekillendirecektir. Bu bağlamda araştırmanın yapıldığı dönem, bireylerin gelişimleri açısından önemli bir süreçtir. Bu gelişimsel dönemde bireylerin yaşayacağı olumsuz durumlar bireyleri derinden sarsacak ve yaşadıkları olaylar gelecek yaşantılarını etkileyebilecektir. Flört şiddetinin çoğunlukla gençlik döneminde yaşanmış olması, bireylerin yetişkin dönemde göstereceği şiddetin en belirleyicisi olabileceğinden önemli bir halk sağlığı sorunu olarak ele alınmalıdır. Ülkemizde flört şiddeti konusunda ulaşılabilen yapılmış çalışmalar sınırlıdır. Flört şiddeti ile ilgili Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okullarında yapılan çok fazla çalışma olmadığı için çalışmamız Sağlık Yüksek Okullarında ve diğer okullarda yapılmış olan çalışma sonuçlarıyla karşılaştırılacaktır.

Flört şiddeti uzun zaman göz ardı edilmiş, son yirmi yılda dikkat çekmeye başlamıştır. Gençler ve ergenler için daha büyük bir sorundur. Ergenlik döneminin erken evrelerinde başlar (Jackson, 1999).

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin %71.4'ü 18-20 yaş aralığında bulunmaktadır. Henüz gençlik döneminde oldukları için ilişkilerinde flört şiddeti konusunda yeterli deneyime sahip değillerdir. Ayrıca şiddet algısı henüz oluşmadığından yaşadıklarının şiddet olduğunun bilincinde olmayabilirler. Şiddet yaşadığını belirten 14 katılımcıdan 10'u kız (%71.4), 4'ü erkek öğrencidir (%28.6). Türkiye'de hemşirelik yüksek okulları 1. ve 4. sınıflarında benzer yaş gruplarında yapılmış olan çalışmaya göre; kız öğrencilerin %28.6'sının flört ilişkilerinde şiddete maruz kaldığı belirlenmiştir (Aslan vd, 2008). Yurt dışında yapılmış olan benzer çalışmalarda; İran'da bu oran %94.6, Tanzanya'da %91.3, Güney Afrika'da %82.0, Yunanistan'da %57.5, Hong Kong'da %55.2'dir (Straus, 2008). Yapılan literatür taramalarında bazı bilgilerde farklılıklar görülmektedir. Çalışmaların bazılarında kadın ve erkeğin eşit düzeyde şiddet uyguladıkları, bazılarında ise erkeklerin daha fazla şiddete maruz kaldığı bildirilmektedir (Schiff ve Zeira, 2005; Leary vd, 2008; Foshee, 1996). Kadınların fiziksel şiddete erkeklerden daha fazla maruz kaldığı yönünde çalışmamızla benzerlik gösteren araştırmalarda mevcuttur (Leary vd, 2008; Rivera-Rivera vd, 2007; Ayrancı vd, 2002).

Şiddet mağduru olan 14 kişinin yaşadıkları durumla ilgili olarak hiçbir adli kuruma başvurmadıkları belirtilmiştir. Adli kuruma başvurmama nedenleri olarak, yaşadıkları olayın ciddiyetinin farkında olmamaları, başvuru sonucunda karşı taraftan daha fazla zarar görülebileceği düşüncesi ya da elde edilecek sonucun başvuru yapmaya değmeyeceğinin düşünülmesi olabilir. Hatipoğlu'nun çalışması çalışmamızı destekler niteliktedir (Hatipoğlu, 2010). Yapılan literatür taraması sonucunda flört ilişkilerinde kadınların çoğunun erkeklere oranla şiddet yaşadıktan sonra şikayetçi olmadıkları bildirilmektedir (Ashley ve Foshee, 2005).

Flört ilişkisinde şiddete maruz kaldığını belirten 24 kişiden, 10'u erkek (%9.8), (%4.3) 14'ü kız öğrencidir (n:425). Aralarında anlamlı fark bulunmuştur. P=0.037

Çalışmamızda flört ilişkilerinde şiddete maruz kaldığını belirten kişilerin her iki cinsten de olduğu saptanmıştır. Ancak erkek öğrencilerin şiddet mağduru olma oranı anlamlı bulunmuştur.

Flört ilişkisinde şiddete başvurduğunu belirten 25 kişiden 7'si erkek, 18'i kız öğrencidir (%12.5). Bu durumda çalışmamız sonucuna göre kız öğrencilerin kendilerini korumak için ilişkilerinde partnerine daha fazla şiddet uygulama girişiminde bulunduğu düşünülebilir. Literatürde, daha çok erkeklerin kontrol edici davranışlara yöneldikleri; kadınların, duygusal yönden uğradıkları yaralanmaları gidermek için şiddet uyguladıkları bildirilmektedir (Foltz, 2006). Aslan ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışmada flört ilişkilerinde şiddet uygulama %18.4 olarak belirlenmiştir (Aslan vd, 2008).

Çalışmamızda şiddet ve taciz sonucu yaralanan ve tıbbi yardım alan 5 kişi vücudunda morlukların oluştuğunu, 3 kişinin tıbbi yardım aldığını belirtmiş olup, şiddete maruz kalan kişilerden 2'si bu sebepten hastanede yatmış ve 2 kişi şiddet sonucunda baygınlık geçirmiştir. Şiddet sonucunda yaralanan ve tıbbi yardım alan kişilerin kadın olduğu tespit edilmiştir. Çalışmamız sonucunda kadınların fiziksel şiddete maruz kalma oranı erkeklerden daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Çalışmamızdan farklı olarak yapılmış bir araştırma sonucuna göre; fiziksel şiddet sonrasında hastanede yatmak zorunda kalan, 5 dakikadan uzun süren bilinç kaybı yaşayan 3 kişinin de erkek olduğu bildirilmiştir (Hatipoğlu, 2010). Jackson ve Ashley de sözel şiddete uğramada kadınların, fiziksel şiddete uğramada erkeklerin oranının yüksekliğinden bahsetmektedir (Jakson ve Ashley, 2005).

Flört ilişkisi yaşayanların en sık tartışma sebebinin kıskançlık olduğu belirlenmiştir. Diğer sebepler ise; istediği şekilde davranmamak, istemediği şeyleri yapmak yada istemediği şekilde davranmak gibi kontrol edici davranışların izlediği tespit edilmiştir. Çalışmamız Hatipoğlu'nun çalışmasıyla benzerlik göstermektedir. Bulgularımız literatürle uyumludur. Literatürde, kontrol edici davranışlar daha çok ilişkinin başında ve güven duygusunun daha az olduğu ilişkilerde söz konusudur. İlerleyen dönemde ilişkinin başarısı önem kazanır, daha az başarılı ilişkilerde ve iletişimin az olduğu ilişkilerde, kontrol edici davranış ve kıskançlık daha yoğun yaşanır (Foltz, 2006).

Tartışmayı kimin başlattığı sorulduğunda soruya cevap veren 98 erkek öğrenciden 41'i, cevap veren 302 kız öğrenciden 191'i tartışmayı genellikle kendisinin başlattığını belirtmiştir. Çalışmamızda cinsiyet arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Tartışma yaşandığında bunun fiziksel şiddete dönüşmesi halinde kadınların mağdur olduğu belirlenmiştir. Bulgularımız; Kadınların daha fazla fiziksel şiddet mağduru oldukları yönünde görüş bildiren çalışmalarla uyumludur (Hatipoğlu, 2010; Schiff ve Zeira, 2005; Rivera-Rivera vd, 2007; , Munoz-Rivas vd, 2007). Erkekler daha çok duygusal şiddet mağduru, kadınlar fiziksel şiddet mağdurudur (Schiff ve Zeira, 2005).

Araştırmamızda katılımcılar flört ilişkilerinde yaşadıkları şiddeti çoğunlukla arkadaşlarıyla (%57.1) (n:14) paylaştığını; yalnızca 1 kişinin sağlık görevlilerinden yardım aldığı belirlenmiştir. Çalışmamız Hatipoğlu'nun yapmış olduğu çalışma ile benzerlik göstermektedir (Hatipoğlu, 2010). Ayrıca çalışmamızda gençlerin yaşadıkları şiddeti hiç kimseye söyleyemediği (n:4), yalnızca şiddet yaşayan kişilerden 1'inin anne-babasına, açıkladığı belirtilmiştir. Birçok yapılmış çalışmalarda göstermektedir ki gençlerin yaşadıkları flört şiddetini yetişkinlere açıkladıklarında, ilişkilerinin bitirilmesi yönünde öneri

gelmesi nedeniyle; gençler yetişkinlerden yardım talep etmemektedirler (Ashley ve Foshee, 2005; Weisz vd, 2007).

Katılımcıların birçoğu yaşadıkları şiddeti doktor sorduğunda anlatabileceğini, bir kısmı bu konuda kararsızlık yaşadığını ifade etmiştir. Çalışmamızın sağlık okulunda yapılmış olması, öğrencilerimizin çoğunluğunun sağlık meslek lisesinden gelmiş olması, bu soruya verilen cevapları olumlu yönde etkilemiş olabileceği düşünülmektedir. Literatür sonucuyla çalışmamız sonucu çelişmektedir (Hatipoğlu, 2010). Ayrıca flört ilişkisinde yaşadığı şiddet, kavga gibi konuları anlatabileceği kişinin kadın yada erkek olmasının önemli olmadığını belirtmiş olmaları, şiddet mağduru kişilerin bu konuyu gizli tutmak istemedikleri, yaşadıkları olayı anlatarak yardım talebinde bulunabilecekleri kanısına varabiliriz. Konu hakkında daha başka araştırmalara gereksinim vardır.

Literatürde en fazla şiddete maruz kalanların kırsal kesimde yaşayanlar olduğu bildirilmektedir (Hatipoğlu, 2010; Rivera-Rivera vd, 2007). Çalışmamızda Büyükşehirde ya da kırsal kesimde yetişenlerin şiddete maruz kalma ya da şiddet uygulama açısından aralarında anlamlı fark bulunamamıştır. Verilerimiz literatürle çelişmektedir.

Çalışmamızda 'sürekli nerede olduğunu ve ne yaptığını bilmek isteme', kendi cinsiyetinden başka biriyle konuştuğunda sinirlenme', 'aşırı derecede kıskanma', 'sesini yükselterek konuşma' ve 'bağırarak' gibi eylemlerin flört ilişkilerinde daha yoğun yaşandığı görülmüştür. Bizim çalışmamızda çıkan sonuçlarla paralellik gösteren çalışmalar olmakla beraber (Aslan vd, 2008), çalışmamızda flört ilişkilerinde daha az görülen durumların (duvara çarptırmak, tekmelemek, vücudunu sıcak su veya cisimlerle yakmak, tehdit etmek gibi) daha yüksek oranda görüldüğü çalışmalarda mevcuttur (Hatipoğlu, 2010)

Sonuç

Adölesanlar ve gençler arasında görülen flört şiddeti, nedenleri, yaşanma şekli ve sonuçları bağlamında değerlendirildiğinde diğer şiddet türlerinden farklılaşmaktadır. Bunun bir nedeni, bu grubun yaşamsal değerlerinin yeni oluşuyor olması nedeni ile yaşadıkları şiddetin farkında olmamalarıdır. Bir diğeri, yaşadıkları şiddetle nasıl başa çıkacaklarının bilincinde olmamaları, ilişki içinde oldukları kişiye olan sevgilerinden ötürü yaşadıkları şiddeti göremiyor olabilmeleridir. Bu nedenle hem şiddet görebilen hem de şiddet uygulayabilen bu yaş gruplarının şiddet konusunda, özellikle de flört ilişkilerinde şiddet konusunda bilinçlendirilmesi önem taşımaktadır. Toplumsal cinsiyet rollerinin şiddet uygulamada ve şiddeti kabullenmede rol oynadığı gerçeği unutulmadan, özellikle kadına yönelik şiddet olarak görülen flört şiddetinde bu noktaya özen gösterilmeli, olaylar toplumsal cinsiyet bakış açısı ile irdelenmelidir.

Yapılan son araştırmalar göstermektedir ki flört ilişkilerinde şiddet prevalansı adölesanlar arasında %9 ile %40 arasında değişmektedir. Flört şiddetinin fiziksel, psikolojik ve sosyal sonuçları, bu dönemde yaşanan şiddetin daha sonraki ilişkilere de etki edecek olduğu düşünüldüğünde bu konunun çok daha derinlemesine ele alınması gerektiği, flört şiddetinin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için çaba sarf edilmesi gerektiği sonucu açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu da ancak bilinç yükseltme ile olanaklı olacaktır. Şiddet kavramı içinde flört

şiddetine daha geniş yer verilmesi, kişilerin küçük yaşlardan başlayarak bu konuya karşı duyarlı olarak eğitilmeleri ve bilinçlendirilmeleri büyük önem taşımaktadır.

Araştırmamızda öğrenciler % 4 civarında flört şiddetine maruz kaldıklarını ifade etmişlerdir. Bu oran önceki araştırmalara göre oldukça düşük bir oran olup, şiddet algısında bir farklılık olabileceği düşünülmektedir. Zira şiddet gördüğünü belirten kişi sayısı 14 olmakla beraber, 75 kişi değişik türde fiziksel şiddet seçeneklerini işaretlemiştir. Bir sonraki araştırmada duygusal, fiziksel ve cinsel şiddete ilişkin algılarının ortaya konulması araştırma grubu üzerinde gerçek şiddet verilerine ulaşılmasını sağlayacaktır.

Öğrencilerin flört şiddetine maruz kaldıklarının farkında ve bilincinde olmadıkları düşünülmektedir. Bunun nedeni olarak ailelerinin gelir ve eğitim seviyelerinin çok düşük olması ve %50 civarında gencin çocukluk döneminde aile içi şiddete maruz kalması olarak düşünülmektedir.

Bütün bu gerekçelerden dolayı bu araştırmada;

- Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin flört şiddetine maruz kalma durumlarının araştırılması,

-Önlisans programı bulunan üniversitelerde bu tür çalışmaların artırılması açısından ışık tutması,

-Aydın bireyler yetiştirmeyi hedefleyen üniversitelerde öğrencilerin flört şiddeti konusundaki görüşlerini ortaya çıkarması bakımından anlamlı olacaktır.

KAYNAKÇA

Ackarda DM, Neumark-Sztainer D.(2002). Date violence and date rape among adolescents: associations with disordered eating behaviors and psychological health. *Child Abuse & Neglect*, 26:455-473.

Angela R. Gover. (2004). Risky lifestyles and dating violence: A theoretical test of violent victimization. *Journal of Criminal Justice* 32 :171- 180.
Ashley OS, Foshee VA.(2005). Adolescent help-seeking for dating violence: prevalence, sociodemographic correlates, and sources of help. *Journal of Adolescent Health*, 36:25-31.

Aslan D, Vefikuluçay D, Zeyneloğlu S, Erdost T, Temel F.(2008). Ankara'da İki Hemşirelik Yüksekokulunun Birinci ve Dördüncü Sınıflarında Okuyan Öğrencilerinin Flört Şiddetine Maruz Kalma, Flört İlişkilerinde Şiddet Uygulama Durumlarının Saptanması Araştırması, Teknik Rapor, Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi.

Ayrancı Ü.,Yenilmez Ç.,Günay Y.,Kaptanoğlu C., Çeşitli sağlık kurumlarında ve sağlık meslek gruplarında şiddete uğrama sıklığı. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 3:147-154,2002

Foltz AM. (2006). Gender and dating violence. Master of Arts. Master Thesis. Faculty of the Graduate School of the University of Maryland, Department of Criminology and Criminal Justice.

Foshee VA. (1996). Gender differences in adolescent dating abuse prevalence, types and injuries. *Health Education Research Theory & Practice*, 11(3): 275-286.

- Güler N, Tel H, Özkan Tuncay F. (2005). Kadının Aile İçinde Yaşanan Şiddete Bakışı. C. Ü. Tıp Fakültesi Dergisi 27 (2): 51 – 56.
- (2010). Başkent Üniversitesi Öğrencilerinde Flört Şiddeti Prevalansı Anketi, Uzmanlık Tezi.
- Jakson M, Ashley D. (2005). Physical and psychological violence in Jamaica's health sector. Rev Panam Salud Publica.18(2):114-21.
- Jackson SM. (1999). Issues in the dating violence research: a review of the literature. Aggression and Violent Behavior. 4(2):233–247.
- Kocacık F. Şiddet Olgusu Üzerine. C.Ü. İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi, 2(1):1-7.
- Leary K, Slep AS, Avery-Leaf S, Cascardi M. (2008). Gender differences in dating aggression among multiethnic high school students.. Journal of Adolescent Health, 42:473–479.
- Makepeace, J.(1981). Courtship Violence Among College Students. Family Relations, 30: 97–102.
- Makepeace, J. M. (1983). Life Events Stress and Courtship Violence. Family Relations, 32: 101-109.
- Makepeace, J. (1987). Social Factors and Victim Offender Differences in Courtship Violence. Family Relations, 36:87-91.
- Muñoz-Rivas M, J. Graña, K. O'Leary, M. González. (2007). Aggression in adolescent dating relationships: prevalence, justification, and health consequences. Journal of Adolescent Health, 40: 298–304.
- Rivera-Rivera L et all. Prevalence and correlates of adolescent dating violence: Baseline study of a cohort of 7960 male and female Mexican public school students Preventive Medicine, 44: 477–484, 2007.
- Schiff M, Zeira A. (2005). Dating violence and sexual risk behaviors in a sample of at-risk Israeli youth. Child Abuse & Neglect, 29:1249–1263.
- Straus MA. (2008). Dominance and symmetry in partner violence by male and female university students in 32 nations. Children and Youth Services Review, 30:252–275.
- Ünsal, A. (1996). Genişletilmiş Bir Şiddet Tipolojisi. Cogito. Sayı 6-7. Kış-Bahar. s.29-36.
- Weisz AN, Tolman RM, Callahan MR, Saunders DG, Black BM. (2007). Informal helpers' responses when adolescents tell them about dating violence or romantic relationship problems. Journal of Adolescence, 30:853–868.
- Wekerle C, Wolfe DA. (1999). Dating violence in mid-adolescence: theory, significance, and emerging prevention initiatives. Clinical Psychology Review 19(4) : 435–456.

